

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīvarāhapurāṇē
॥ śrī kaiśikapurāṇam ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ śrī kaiśikapurāṇam ॥

śuklāambaradharaṃ viṣṇuṃ śaśivarṇaṃ caturbhujam |
prasannavadanaṃ dhyāyēt sarvaviḥnōpaśāntayē ॥ 1 ॥

yasya dviradavaktrādyāḥ pāriṣadyāḥ paraśśatam |
viḥnaṃ niḥnanti satataṃ viṣvaksēnaṃ tamāśrayē ॥ 2 ॥

ētat trailōkya nirmāṇa trāṇa saṃhāra kāraṇam |
śrīmat śrīraṅganāthasya śāsanam śāśvataṃ param ॥ 3 ॥

śrīmat śrīraṅganāyakyāḥ śrīyastrailōkyamaṅgaḷam |
parāvarēśvara śiraḥ cūḍāsañcāri śāsanam ॥ 4 ॥

rāmānuja dayāpātraṃ jñānavairāgya bhūṣaṇam |
śrīmadvēṅkaṭanāthāryaṃ vandē vēndāntadēśikam ॥ 5 ॥

(śrīśailēśa dayāpātraṃ dhībhaktyādiguṇārṇavam |
yatīndrapravaṇaṃ vandē ramyajāmātaraṃ munim ॥ 5 ॥)

lakṣmīnāthasamārambhāṃ nāthayāmunamadhyamām |
asmadācāryaparyantāṃ vandē guruparaṃparām ॥ 6 ॥

yō nityamacyutapadāmbujayugmarukma -
vyāmōhatastaditarāṇi tṛṇāyamēnē |
asmadgurōrbhagavatō'sya dayaikasindhōḥ
rāmānujasya caraṇau śaraṇaṃ prapadyē ॥ 7 ॥

mātā pitā yuvatayastanayā vibhūtiḥ
sarvaṃ yadēva niyamēna madanvayanām |
ādyasya naḥ kulapatērvakulābhirāmaṃ
śrīmat tadaṅghriyugaḷaṃ praṇamāmi mūrdhnā || 8 ||

bhūtaṃ saraśca mahadāhvaya bhaṭṭanātha
śrībhaktisāra kulaśēkhara yōgivāhān |
bhaktāṅghrirēṇu parakāla yatīndra miśrān
śrīmat parāṅkuśamuniṃ praṇatō'smi nityam || 9 ||

tatvēna yaḥ cidacidīśvaratatsvabhāva -
bhōgāpavargatadupāyagatīrudāraḥ |
saṃdarśayanniramimīta purāṇaratnaṃ
tasmai namō munivarāya parāśarāya || 10 ||

śrīraṅgacandramasamindirayā vihartuṃ
vinyasya viśvacidacin nayanādhikāram |
yōnirvahatyanīśamaṅgulimudrayaiva
sēnānyamanya vimukhāstamaśīśriyāmaḥ || 11 ||

śaṭharipu kalijitsarō bhūta vētāla gōdā gurūn
munivaha kulaśēkharau bhakta padarēṇu bhakyaṛṇavau |
madhurakavimathō yatīndraṃ tathānyānaśēṣān gurūn
śriyamapi vasudhāṃ ca nīlāṃ ca vaikuṇṭhanāthaṃ
śrayē || 12 ||

śrīvatsacihnamiśrēbhyō nama uktimadhīmahē |
yaduktayastrayī kaṇṭhē yānti maṅgaḷasūtratām || 13 ||

rāmānujapadacchāyā gōvindāhvānapāyinī |
tadāyattasvarūpā sā jīyānmadviśramasthalī || 14 ||

śrīparāśarabhaṭṭāryaḥ śrīraṅgēśapurōhitaḥ |
śrīvatsāṅkasutaḥ śrīmān śrēyasē mē'stu bhūyasē || 15 ||

purāṇa maṅgala ślōkāḥ

namastē'stu varāhāya līlayōddharatē mahīm |
khuramadhyagatō yasya mēruḥ kaṇakaṇāyatē || 16 ||

pralayōdanvaduttīrṇāṃ prapadyē'haṃ vasundharām |
mahāvarāha daṃṣṭrāgra mallikōśa madhuvratām || 17 ||

śrīvarāha uvāca
jāgarē tu viśālākṣi jānatō vā'pyajānataḥ |
yō mē pragāyatē gēyaṃ mama bhaktyā vyavasthitaḥ || 1 ||

yāvanti tvakṣarāṇyasya gīyamānē yaśasvini |
tāvadvarṣasahasrāṇi svargalōkē mahīyatē || 2 ||

rūpavān guṇavān śuddhaḥ sarvadharmabhṛtām varah |
nityaṃ paśyati vai śakraṃ vajrahastaṃ na saṃśayaḥ || 3 ||

madbhaktaścāpi jāyēta indrēṇaikapadē sthitaḥ |
sarvadharmaguṇaśrēṣṭhaḥ tatrāpi mama lubdhakaḥ || 4 ||

indralōkāt paribhraṣṭō mama gēyaparāyaṇaḥ |
pramuktaḥ sarvasaṃsārairmama lōkaṃ ca gacchati || 5 ||

ēvaṃ tu vacanaṃ śrutvā tatprasādādvāsundharā |
varāharūpiṇaṃ dēvaṃ pratyuvāca śubhānanā || 6 ||

ahō gītaprabhāvō vai yastvayā parikīrtitaḥ |
kaśca gītaprabhāvēna siddhiṃ prāptō mahātapāḥ || 7 ||

śrīvarāha uvāca
śṛṇu tattvēna tē dēvi kathyamānaṃ yaśasvinam |
yastu gītaprabhāvēna siddhiṃ prāptō mahātapāḥ || 8 ||

asti dakṣiṇadigbhāgē mahēndrō nāma parvataḥ |
tatra kṣīranadī puṇyā dakṣiṇē sāgaraṅgamā || 9 ||

tatra siddhāśramē bhadre caṇḍālaḥ kṛtaniścayaḥ |
dūrājāgaraṇē gāti mama bhaktyā vyavasthitaḥ || 10 ||

ēvaṃ tu gāyamānasya gatāssaṃvatsarā daśa |
śvapākasya guṇajñasya madbhaktasya vasundharē || 11 ||

kaumudasya tu māsasya dvādaśyāṃ śuklapakṣakē |
suptē janē gatē yāmē viṇāmādāya niryayau || 12 ||

tatō vartmani caṇḍālō grhītō brahmarākṣasā |
alpaprāṇaḥ śvapākō vai balavān brahmarākṣasaḥ || 13 ||

duḥkhēna sa tu santaptō na ca śaktō vicēṣṭitum |
uvāca vacanaṃ mandaṃ mātāṅgō brahmarākṣasam || 14 ||

gacchāmi santōṣayitumahaṃ jāgaraṇē harim |
gānēna puṇḍarīkākṣaṃ brahmarākṣasa muñca mām || 15 ||

ēvamuktaḥ śvapākēna balavān brahmarākṣasaḥ |
amarṣavaśamāpannō na ca kiñcit tamabravīt || 16 ||

ātmānaṃ pratidhāvantam caṇḍālaḥ brahmarākṣasaṃ |
kiṃ tvayā cēṣṭitavyaṃ mē ya ēvaṃ paridhāvasi || 17 ||

śvapākavacanaṃ śrutvā tatō vai brahmarākṣasaḥ |
uvāca vacanaṃ ghōraṃ mānuṣāhāralōlupaḥ || 18 ||

adya mē daśarātraṃ vai nirāhārasya gacchataḥ |
dhātrā tvaṃ vihitō mahyamāhāraḥ paritō mama || 19 ||

adya tvāṃ bhakṣayiṣyāmi savasāmāṃsaśōṇitam |
tarpayitvā yathānyāyaṃ yāsyāmi ca yathēpsitam || 20 ||

brahmarakṣōvacaḥ śrutvā śvapākō gītalālasaḥ |
rākṣasaṃ chandayāmāsa mama bhaktyā vyavasthitaḥ || 21 ||

śṛṇu tattvaṃ mahābhāga bhakṣyō'haṃ samupāgataḥ |
avaśyamētat kartavyaṃ dhātrā dattaṃ yathā tava || 22 ||

paścātkhādasi mām rakṣō jāgarē vinivartitē |
viṣṇōḥ santōṣaṇārthāya mamaitat vratamuttamam || 23 ||

rakṣa mām vratabhaṅgādvai dēvaṃ nārāyaṇaṃ prati |
jāgarē vinivṛttē tu mām bhakṣaya yathēpsitam || 24 ||

śvapākasya vacaḥ śrutvā brahmarakṣaḥ kṣudhā'rditam |
uvāca madhuraṃ vākyaṃ śvapākaṃ tadanantaram || 25 ||

mōghaṃ bhāṣasi caṇḍāla punarēṣyāmyahaṃ tviti |
kō hi rakṣōmukhādbhraṣṭastanmukhāyābhivardhatē || 26 ||

bahavaḥ santi panthānō dēśāśca bahavastathā |
ātmadēśaṃ parityajya parēṣāṃ gantumicchasi || 27 ||

svaśarīravināśāya na cāgacchati kaścana |
rakṣasō mukhavibhraṣṭaḥ punarāgantumicchasi || 28 ||

rākṣasasya vacaḥ śrutvā caṇḍālō dharmasaṃśritam |
uvāca madhuraṃ vākyam rākṣasaṃ piśitāśanam || 29 ||

yadyapyaham hi caṇḍālaḥ pūrvakarmavidūṣitaḥ |
prāptō'ham mānuṣaṃ bhāvaṃ viditēnāntarātmanā || 30 ||

śṛṇu tatsamayam rakṣō yēnāgacchāmyaham punaḥ |
dūrājjāgaraṇam kṛtvā lōkanāthasya tṛptayē || 31 ||

satyamūlam jagatsarvaṃ lōkassatyē pratiṣṭhitaḥ |
nāham mithyā pravakṣyāmi satyamēva vadāmyaham || 32 ||

adya mē samayastatra brahmarākṣasa taṃ śṛṇu |
śapāmi satyēna gatō yadyaham nāgamē punaḥ || 33 ||

yō gacchēt paradārāṃśca kāmamōhaprapīḍitaḥ |
tasya pāpēna lipyēyam yadyaham nāgamē punaḥ || 34 ||

pākabhēdaṃ tu yaḥ kuryādātmanaścōpabhuñjataḥ |
tasya pāpēna lipyēyam yadyaham nāgamē punaḥ || 35 ||

datvā vai bhūmidānaṃ tu punarācchindatīha yaḥ |
tasya pāpēna lipyēyam yadyaham nāgamē punaḥ || 36 ||

striyam bhuktvā rūpavatīm punaryastām vinindati |
tasya pāpēna lipyēyam yadyaham nāgamē punaḥ || 37 ||

yō'māvāsyāṃ viśālākṣi śrāddham kṛtvā striyam vrajēt |
tasya pāpēna lipyēyam yadyaham nāgamē punaḥ || 38 ||

*bhuktvā parasya cānnāni yastaṃ nindati nirghṛṇaḥ |
tasya pāpēna lipyēyaṃ yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 39 ||*

*yastu kanyāṃ dadāmīti punastāṃ na prayacchati |
tasya pāpēna lipyēyaṃ yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 40 ||*

*ṣaṣṭyaṣṭamyōramāvāsyācaturdaśyōśca nityaśaḥ |
asnātānāṃ gatiṃ gacchē yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 41 ||*

*dāsyāmīti pratiśrutya na ca yastatprayacchati |
gatiṃ tasya prapadyē vai yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 42 ||*

*mitrabhāryāṃ tu yō gacchēt kāmabāṇavaśānugaḥ |
tasya pāpēna lipyēyaṃ yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 43 ||*

*gurupatnīm rājapatnīm yē tu gacchanti mōhitāḥ |
tēṣāṃ gatiṃ prapadyē vai yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 44 ||*

*yō vai dāradvayaṃ kṛtvā ēkasyāṃ prītimān bhavēt |
gatiṃ tasya prapadyē vai yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 45 ||*

*ananyaśaraṇāṃ bhāryāṃ yauvanē yaḥ parityajēt |
tasya pāpēna lipyēyaṃ yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 46 ||*

*gōkulasya tṛṣārtasya jalārthamabhidhāvataḥ |
vighnamācaratē yastu tatpāpaṃ syādanāgamē || 47 ||*

*brahmaghnē ca surāpē ca cōrē bhagnavratē tathā |
yā gativihitā sadbhiḥ tatpāpaṃ syādanāgamē || 48 ||*

*vāsudēvaṃ parityajya yē'nyaṃ dēvamupāsatē |
tēṣāṃ gatiṃ prapadyē vai yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 49 ||*

nārāyaṇamathānyaistu dēvaistulyaṃ karōti yaḥ |
tasya pāpēna lipyēyaṃ yadyahaṃ nāgamē punaḥ || 50 ||

caṇḍālavacanāṃ śrutvā parituṣṭastu rākṣasaḥ |
uvāca madhuraṃ vākyāṃ gaccha śīghraṃ namō'stu tē || 51 ||

rākṣasēna vinirmuktaścaṇḍālaḥ kṛtaniścayaḥ |
punargāyati mahyaṃ vai mama bhaktyā vyavasthitaḥ || 52 ||

atha prabhātē vimalē vinivṛttē tu jāgarē |
namō nārāyaṇētyuktvā śvapākaḥ punarāgamat || 53 ||

gacchatastvaritaṃ tasya puruṣaḥ purataḥ sthitaḥ |
uvāca madhuraṃ vākyāṃ śvapākaṃ tadanantaram || 54 ||

kutō gacchasi caṇḍāla drutaṃ gamananiścitam |
ētaḍācakṣva tattvēna yatra tē vartatē manaḥ || 55 ||

tasya tadvacanāṃ śrutvā śvapākaḥ satyasaṃmataḥ |
uvāca madhuraṃ vākyāṃ puruṣaṃ tadanantaram || 56 ||

samayō mē kṛtō yatra brahmarākṣasasannidhau |
tatrāhaṃ gantumicchāmi yatrāsau brahmarākṣasaḥ || 57 ||

śvapākavacanāṃ śrutvā puruṣō bhāvaśōdhakaḥ |
uvāca madhuraṃ vākyāṃ śvapākaṃ tadanantaram || 58 ||

na tatra gaccha caṇḍāla mārgeṇānēna suvrata |
tatrāsau rākṣasaḥ pāpaḥ piṣitāśī durāsadaḥ || 59 ||

puruṣasya vacaḥ śrutvā śvapākaḥ satyasaṅgaraḥ |
maraṇaṃ tatra niścityamadhuraṃ vākyamabravīt || 60 ||

nāhamēvaṃ kariṣyāmi yanmāṃ tvaṃ paripṛcchasi |
ahaṃ satyē pravṛttō vai śīlaṃ satyē pratiṣṭhitam || 61 ||

tatassa padmapatrākṣaḥ śvapākaṃ pratyuvāca ha |
yadyēvaṃ niścayastāta svasti tē'stu gamiṣyataḥ || 62 ||

brahmarakṣōntikaṃ prāpya satyē'sau kṛtaniścayaḥ |
uvāca madhuraṃ vākyam rākṣasaṃ piṣitāśanam || 63 ||

bhavatā samanujñātō gānaṃ kṛtvā yathēpsayā |
viṣṇavē lōkanāthāya mama pūrṇō manōrathaḥ || 64 ||

ētāni mama cāṅgāni bhakṣayasva yathēcchayā |
śvapākavacanam śrutvā brahmarakṣō bhayānakam || 65 ||

uvāca madhuraṃ vākyam śvapākaṃ saṃśitavratam |
tvamadya rātrau caṇḍāla viṣṇōrjāgaraṇam prati || 66 ||

phalaṃ gītasya mē dēhi jīvitam yadi cēcchasi |
brahmarakṣō vacaḥ śrutvā śvapākaḥ punarabravīt || 67 ||

yat tvayā bhāṣitam pūrvaṃ mayā satyam ca yatkr̥tam |
bhakṣayasva yathēcchaṃ mām dadyām gītaphalaṃ na tu || 68 ||

caṇḍālasya vacaḥ śrutvā hētuyuktamanantaram |
uvāca madhuraṃ vākyam caṇḍālam brahmarākṣasaḥ || 69 ||

athavā'rdham tu mē dēhi puṇyam gītasya yatphalam |
tatō mōkṣyāmi kalyāṇa bhakṣādas mādvi bhīṣaṇāt || 70 ||

brahmarakṣō vacaḥ śrutvā śvapākaḥ saṃśitavrataḥ |
vāṇīm ślakṣṇām samādāya brahmarākṣasamabravīt || 71 ||

*bhakṣayāmīti saṁśrutya gītamanyat kimicchasi |
śvapākasya vacaḥ śrutvā brahmarakṣō bhayāvaham || 72 ||*

*uvāca madhuraṁ vākyam śvapākaṁ saṁśitavrataṁ |
ēkayāmasya mē dēhi puṇyam gītasya yatphalam || 73 ||*

*tatō yāsyasi kalyāṇa saṅgamaṁ putradārakaiḥ |
śrutvā rākṣasa vākyāni caṇḍālō gītalālasaḥ || 74 ||*

*uvāca madhuraṁ vākyam rākṣasaṁ kṛtaniścayaḥ |
na yāmasya phalaṁ dadyāṁ brahmarakṣastavēpsitam || 75 ||*

*pibasva śōṇitaṁ mahyam yat tvayā pūrvabhāṣitam |
śvapākasya vacaśśrutvā rākṣasaḥ piśitāśanaḥ || 76 ||*

*satyavantam guṇajñaṇca caṇḍālamidamabravīt |
ēkaṁ gītasya mē dēhi yat tvayā viṣṇusaṁsadi || 77 ||*

*nigrahāttārayāsmādvai tēna gītaphalēna mām |
ēvamuktvā tu caṇḍālaṁ rākṣasaśśaraṇaṁ gataḥ || 78 ||*

*śrutvā rākṣasa vākyāni śvapākaḥ saṁśitavrataḥ |
uvāca madhuraṁ vākyam rākṣasaṁ piśitāśanam || 79 ||*

*kiṁ tvayā duṣkṛtaṁ karma kṛtapūrvam tu rākṣasaḥ |
karmaṇō yasya dōṣēṇa rākṣasīm yōnimāśritaḥ || 80 ||*

*ēvamuktaḥ śvapākēna pūrvavṛttamanusmaran |
rākṣasaḥ śaraṇaṅgatvā śvapākamidamabravīt || 81 ||*

*nāmnā vai sōmaśarmā'haṁ carakō brahmayōnijaḥ |
sūtramantra paribhraṣṭō yūpakarmaṇyadhiṣṭhitaḥ || 82 ||*

tatō'haṃ kārāyē yajñaṃ lōbhamōhaprapīḍitaḥ |
yajñē pravartamānē tu śūladōṣastvajāyata || 83 ||

atha pañcamarātrē tu asamāptē kratāvaham |
akṛtvā vimalaṃ karma tataḥ pañcatvamāgataḥ || 84 ||

tasya yajñasya dōṣēṇa mātāṅga śṛṇu yanmama |
jātō'smi rākṣasastatra brāhmaṇō brahmarākṣasaḥ || 85 ||

ēvaṃ tu yajñadōṣēṇa vapuḥ prāptamidaṃ mama |
ityuktvā tu tadā rakṣaḥ śvapākaṃ śaraṇaṃ gatam || 86 ||

brahmarakṣō vacaḥ śrutvā śvapākaḥ saṃśitavrataḥ |
bādhamityabravīdvākyam brahmarākṣasacōditaḥ || 87 ||

yanmayā paścimaṃ gītaṃ svaram kaiśikamuttamam |
phalēna tasya bhadraṃ tē mōkṣayiṣyāmi kilbiṣāt || 88 ||

śrī varāha uvāca
yastu gāyati bhaktyā vai kaiśikaṃ mama saṃsadi |
sa tārayati durgāṇi śvapākō rākṣasaṃ yathā || 89 ||

ēvaṃ tatra varaṃ grhya rākṣasō brahmasaṃsthitaḥ |
jātaṣtu vimalē vaṃśē mama lōkañca gacchati || 90 ||

śvapākaścāpi suśrōṇi mama caivōpagāyakaḥ |
kṛtvā tu vipulaṃ karma sa brahmatvamupāgataḥ || 91 ||

ētagītaphalaṃ dēvi kaumudadvādaśīm punaḥ |
yastu gāyati sa śrīmān mama lōkañca gacchati || 92 ||

|| śrī kaiśikapurāṇaṃ samāptam ||